

Motion till riksdagen 2025/26:2796

av **Mathias Tegnér (S)**

Om grön tillväxt och gröna investeringar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att accelerera investeringar i grön industriell omställning och elektrifiering och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka exporten av svensk miljö- och klimatteknik via Team Sweden och de regionala exportcentrumen, med särskilt fokus på snabbväxande marknader och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla ett strategiskt partnerskap mellan stat och näringsliv inom utpekade styrkeområden med tydliga färdplaner för utsläppsminskningar och export och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka statligt stöd till kommuner, regioner och myndigheter för att använda innovationsvänliga och innovationsnära upphandlingar med ambitiösa klimat- och cirkularitetskrav och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utarbeta nationella riktlinjer och en kunskapsbank för hållbar upphandling samt verka inom EU för spridning av goda svenska exempel och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för harmoniserade EU-regler som främjar cirkulära flöden i globala värdekedjor, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbättra förutsättningarna för avancerad materialåtervinning, inklusive plast, och stimulera standardisering som möjliggör högvärdig återanvändning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ekonomiska styrmedel – inklusive en skatteöversyn – som styr från engångsprodukter till tjänster, reparation och delning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge testbädds- och demonstrationsanläggningar en mer permanent, förutsägbar finansiering och stärka kopplingen till industrialisering och export och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka statliga riskdelningsinstrument för att skala upp grön teknik från pilot till fullskalig anläggning utan att tränga ut privat kapital och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta ett större statligt ansvar för att öka investeringstakten i hållbar infrastruktur och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta ett större statligt ansvar för att öka investeringstakten i ett robust elnät för industriell elektrifiering och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att integrera klimat- och produktivitetsnytta i prioriteringen av nationella infrastrukturprojekt, med särskild hänsyn till flaskhalsar i Mälardalen och exportnoder, och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram en nationell evenemangsstrategi för att attrahera fler stora hållbara evenemang och kongresser till Sverige och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka det statliga engagemanget för att stärka en hållbar besöks- och turistnäring i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Världen genomgår en snabb global omställning där konkurrensen om kapital, kompetens och marknader hårdnar. För Sverige innebär det ett vägval: antingen tappar vi fart, eller så mobiliserar vi investeringar som gör att våra företag skalar grön teknik här hemma och vinner globalt. Denna motion driver en investeringsledd grön tillväxtpolitik som förenar klimatnytta, hög produktivitet och jämlik regional utveckling.

Sveriges styrkor – industrins låga klimatavtryck, hög specialisering och innovationskraft – ger oss ett försprång. Men omställningen kräver mer: snabbare industrialisering av klimatlösningar, robusta el- och transportnät, smart offentlig upphandling som driver marknaden och finansiella verktyg som mobiliserar privat kapital.

Grön industrialisering och exportoffensiv

Många av Sveriges storföretag och nya industriprojekt är redan på väg mot fossilfri produktion. Stat-näringsliv-partnerskap med tydliga färdplaner för utsläppsminskningar, kompetens och export kan accelerera investeringar och säkra att värdekedjorna stannar i Sverige. Team Sweden och de regionala exportcentrumen bör växlas upp med särskilt fokus på marknader där efterfrågan på grön teknik växer snabbast.

Offentlig upphandling som innovationsmotor

Offentlig sektor köper varor och tjänster för hundratals miljarder årligen. Med rätt krav och arbetssätt kan upphandling bli en kraftfull motor för klimatinnovation. Staten bör ge praktiskt stöd, standarder och mallar som gör det enklare för kommuner och regioner att upphandla funktions- och livscykelbaserade lösningar samt genomföra innovations-upphandling.

Cirkulär ekonomi – från ord till industri

Övergången från linjära till cirkulära flöden kräver gemensamma EU-regler, standarder och spårbarhet. Sverige bör driva på för harmonisering och skapa inhemska förutsättningar för högvärdig återanvändning och återvinning, särskilt för plast och andra komplexa material. Ekonomiska incitament ska styra konsumtionen från produkter till tjänster, reparation och delning.

Testbäddar och demoanläggningar

Testbäddar och demoanläggningar är bryggan mellan forskning och marknad. Långsiktiga, förutsägbara ramar minskar risken i uppskalningen och ökar chansen att produktion förläggs till Sverige. Finansieringen bör kopplas till tydliga milstolpar, exportpotential och industriell uppväxling.

Grön finansiering – katalysera privat kapital

Trots god lönsamhet på sikt når många klimat- och energiprojekt inte finansiering i dag. En svensk grön investeringsbank kan vara katalysator för att låsa upp privat kapital till skalbara projekt, med strikt fokus på additionalitet och tidsbegränsad statlig medverkan. Kompletterande riskdelningsinstrument – exempelvis kreditgarantier och försteförlustfonder – bör stärkas.

Infrastruktur, energi och regional rättvisa

Konkurrenskraften avgörs av hur snabbt företag kan få el, transporter och kompetens. Staten behöver därför accelerera investeringar i järnväg, kollektivtrafik, ladd- och vätgasinfrastruktur samt elnät. Prioritering ska grundas i klimat- och produktivitetsnytta och adressera tydliga flaskhalsar, inte minst i Mälardalen och vid exportnoder.

Hållbar besöksnäring och stora evenemang

Besöksnäringen är en växande export på hemmaplan med jobb i hela landet, särskilt för unga. En nationell evenemangsstrategi och ökat statligt engagemang kan göra Sverige till en ledande värd för hållbara evenemang och kongresser och därmed stärka regioners tillväxt och Sverige bilden.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis är den gröna omställningen Sveriges största industri- och välfärdschans på en generation. Med målmedvetna investeringar, smart upphandling, cirkulära regelverk, stark kapitalmobilisering och robust infrastruktur kan Sverige ta ledarskap – skapa jobb i hela landet och leverera klimatnytta i världsklass.

Mathias Tegnér (S)